

ПІДГОТОВКА СТОМАТОЛОГІВ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ

Малик С.В., Челішвілі А.Л., Капустянський Д.В.,
Лавренко Д.О., Малик Л.В., Капустянська А.А.

Вищий державний навчальний заклад України
“Українська медична стоматологічна академія”

Анотація статті. Програмою підготовки лікаря-стоматолога в Україні передбачено вивчення на кафедрі хірургії наступних дисциплін: «Догляд за хворими» (виробнича практика), «Загальна хірургія», та «Хірургія». У статті представлена структура навчальних програм з перерахованих дисциплін.

Ключові слова: хірургія, програма, модуль, змістовний модуль.

Модернізація освітньої діяльності в контексті європейських вимог певною мірою охоплює сферу викладання дисципліни хірургічних хвороб студентам стоматологічного факультету. Головною метою навчання майбутніх стоматологів є, насамперед, забезпечення академічної мобільності, а надалі – їх мобільності як спеціалістів на ринку праці.

В 1999 році Європа взяла курс на створення єдиного наукового і освітнього простору, у 2005 році - на введення основних засад Болонської та кредитно-модульної організації навчального процесу. Складовою підвищення ефективності викладання при реформуванні вищої освіти на засадах Болонського процесу є створення нових навчальних програм з урахуванням вимог кредитно-модульної системи.

Вивчення основ внутрішньої медицини має першочергове значення для підготовки лікарів усіх спеціальностей. Хірургічний метод лікування займає значне місце в клінічній медицині: близько 25% всієї патології складають хірургічні хвороби.

Сучасний фахівець-стоматолог з вищою медичною освітою повинен бути всебічно розвинутою, високоєрудованою людиною, яка володіє основними знаннями, уміннями, навичками, що дозволяють забезпечити профілактику, діагностику та лікування не тільки стоматологічних захворювань, але й загальносоматичних патологічних станів, які можуть загрожувати життю, здоров'ю та працездатності людини. Лікар-стоматолог повинен уміти надати першу лікарську допомогу при невідкладних станах, травматичних ушкодженнях, кровотечі, клінічній смерті, виконувати ін'єкції, пункції, переливання компонентів крові та ін..

Хірургія як навчальна дисципліна: а) ґрунтується на вивченні студентами навчальних дисциплін: анатомії людини, гістології, цитології та ембріології, фізіології, патофізіології, патоморфології, пропедевтики внутрішньої медицини, фармакології; б) інтегрується з цими дисциплінами та в подальшому з клінічними дисциплінами; в) закладає основи вивчення студентами травматології, акушерства і гінекології та інших навчальних дисциплін, де застосовуються хірургічні методи лікування; д) забезпечує вивчення питань організації хірургічної допомоги, догляду за хворими, особливостей обстеження хірургічних хворих, питань анестезіології і реаніматології при хірургічних захворюваннях, а також хірургії надзвичайних ситуацій; є) надає можливість отримати практичні навички та формувати професійні вміння для виявлення патології при невідкладних хірургічних станах, надавати у таких випадках невідкладну допомогу, обсяг якої забезпечить збереження та підтримання життя до надання спеціалізованої допомоги; опанувати повним обсягом знань та умінь з першої лікарської медичної допомоги для забезпечення сприятливого перебігу подальшого спеціалізованого лікування, пам'ятаючи про велику відповідальність лікаря за життя хворого.

Програмою підготовки лікаря-стоматолога в Україні передбачено вивчення на кафедрі хірургії наступних дисциплін: «Догляд за хворими» (виробнича практика), «Загальна хірургія», та «Хірургія». Кафедра хірургії ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» з 1993 року являється опорною

серед однопрофільних кафедр медичних ВУЗів України, які проводять навчання на стоматологічному факультеті. З позицій кредитно-модульної системи, ми, як опорна кафедра відповідно до наказу МОЗ України розробили навчальні програми з перерахованих дисциплін.

Відповідно до наказу МОЗ України від 07.12.2009 року №929 обсяг навчальних годин з дисципліни «Догляд за хворими» (практика), яка вивчається студентами на II курсі складає: – кредитів ECTS – 5; кількість годин: всього – 105, з них аудиторних – 60, самостійна робота студентів – 45 [1].

Виробнича практика з догляду за хворими проводиться послідовно у терапевтичному та хірургічному відділеннях стаціонару безпосередньо під час III навчального семестру. Програма практики з догляду за хворими представлена одним модулем, поділеним на 2 змістові модулі:

– змістовний модуль 1. Догляд за хворими терапевтичного профілю – 53 години, із них аудиторних годин – 30: терапевтичне відділення – 24 години, приймальне відділення – 4 години, підсумковий модульний контроль – 2 години; самостійна робота студентів – 23 години.

– змістовний модуль 2. Догляд за хворими хірургічного профілю – 52 години, із них аудиторних годин – 30: хірургічне відділення – 24 години, приймальне відділення – 4 години, підсумковий модульний контроль – 2 години; самостійна робота студентів – 22 години.

Відповідно до наказу МОЗ України від 07.12.2009 р. №929 обсяг навчальних годин з дисципліни «Загальна хірургія», яка вивчається студентами на 2 курсі, складає: – кредитів ECTS – 1,75; кількість годин: всього – 52,5, з них аудиторні – 40, самостійна робота студентів – 12,5 [2].

Програма з нормативної навчальної дисципліни «Загальна хірургія» представлена одним модулем, до складу якого входять 2 змістовні модулі:

– змістовний модуль 1. Введення в хірургію. Асептика та антисептика. Десмургія. Основи анестезіології та реанімації. Вчення про рани;

– змістовний модуль 2. Гостра хірургічна інфекція. Сепсис. Змертвіння. Основи онкології.

Відповідно до наказу МОЗ України від 08.07.2010 року №541 обсяг навчальних годин з дисципліни «Хірургія» складає:- кредитів ECTS – 5,5; кількість годин: всього –165, з них аудиторні – 110, самостійна робота студентів – 55.

Програма з нормативної навчальної дисципліни «Хірургія» представлена двома модулями, до складу яких входить 6 змістовних модулів. Модуль 1 (3-й курс). Екстремальні стани. Захворювання ший, грудної клітки, периферичних судин. Всього годин 75/2,5 кредити (лекції - 10, практичні заняття – 30, СРС - 35). Модуль 2 (4-й курс). Хірургічні захворювання черевної порожнини. Хірургія надзвичайних ситуацій. Всього годин 90/3 кредити (лекції - 10, практичні заняття – 60, СРС - 20) [3].

Навчання на кафедрі складається із аудиторної та самостійної роботи студента. Відповідно складених програм, нами розроблені тематичні плани аудиторних практичних занять, тематичні плани самостійної роботи студентів та тематичні плани лекцій.

Питання, що виносяться на контроль після проходження окремих розділів, обов'язково включають і тематику СРС з цих розділів. Для СРС на кафедрі складено методичні розробки з кожної теми згідно з існуючою програмою та навчальним планом. Обов'язковим розділом самостійної роботи є курація хворих, написання і захист історії хвороби (студентами 4 курсу), що завжди вимагає від студентів самостійного вивчення додаткової літератури з конкретних питань, пов'язаних з діагностикою, сучасними класифікаціями і лікуванням з позицій доказової медицини.

На практичних заняттях контроль знань студентів проводиться шляхом опитування та тестування з використанням початкового та кінцевого контролю знань. Тести до занять видані у формі навчального посібника з грифом ЦМК МОЗ України.

У кожній навчальній кімнаті під час проведення практичного заняття використовуються комп'ютери співробітників кафедри. На кафедрі створена wi-fi зона, проведений в безлімітному режимі інтернет. Співробітники кафедри

мають змогу використовувати відеоматеріали інтернет-сайтів, зокрема Websurg on-line. Лекції на кафедрі проводяться на другому, третьому та четвертому курсах стовідсотково з використанням мультимедійного забезпечення.

Реалізація програм підготовки майбутніх лікарів-стоматологів в Україні на засадах вимог ЄС покликана посилити міжнародну конкурентоспроможність наших фахівців, розширити можливості для працевлаштування і мобільності громадян в Європейському регіоні.

Список літератури

1. Догляд за хворими (практика). Програма навчальної дисципліни для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів III – IV рівнів акредитації. Спеціальність: 7.110106 «Стоматологія», Київ, 2010.
2. Загальна хірургія (з оперативною хірургією та топографічною анатомією). Програма навчальної дисципліни для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів III – IV рівнів акредитації. Спеціальність: 7.110106 «Стоматологія», Київ, 2011.
3. Хірургія. Навчальна програма для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Спеціальність: 7.110106 «Стоматологія», Київ, 2011.